

Trouw

Lucas 16 is een hoofdstuk, waarin gesproken wordt over trouw te zijn in geldzaken; trouw te zijn in het kleine en trouw te zijn in het huwelijk.

Hoe heerlijk om te speuren in de bijbel naar haar verborgen schatten. Speur er naar, zegt Salomo in de Spreuken, als naar verborgen schatten, en dan zul je die verborgen schatten vinden.

We beginnen met trouw te zijn in geldzaken en we gaan daarover lezen in Lucas 16:1a

Hij zeide ook tot zijn discipelen:

Waarom staat hier het woordje "ook". Omdat niet alleen zijn discipelen dit hoorden, maar ook de Farizeeën want er staat in vers 14:

Dit alles hoorden de Farizeeën, die geldzuchtig waren, en zij hoorden Hem.

En dan begint Jezus een gelijkenis:

Er was een rijk manrijk in die dagen waren Romeinse landeigenaren ... die een rentmeester had.

Die rijke Romeinse landeigenaren vertrouwen het beheer van hun landerijen toe aan Joodse rentmeesters.

Van deze werd hem aangebracht, dat hij zijn bezit verkwistte.

Dat verkwisten werd waarschijnlijk veroorzaakt door plichtsverzuim, slordig beheer of een weelderig leven.

2 En hij liet hem roepen en zeide tot hem: Wat hoor ik daar van u? Doe

verantwoording van uw beheer, want gij kunt niet langer rentmeester blijven.

De rijke man gaat uit van de juistheid van de klacht en het ontslag van deze rentmeester wordt door hem aangekondigd. De rentmeester verdedigt zich niet want hij weet maar al te goed dat hij niet juist gehandeld heeft. Maar... voordat hij zijn ontslag krijgt, moet hij eerst verantwoording afleggen.

3a De rentmeester zei bij zichzelf: Wat moet ik doen? Want mijn heer ontnemt mij mijn rentmeesterschap. Spitten kan ik niet, voor bedelen schaam ik mij.

De rentmeester ging bij zichzelf te rade. Het wordt menens, het wordt ernst! Spitten: zware handenarbeid, kan ik niet en bedelen is voor mij als gezond mens een schande.

4 Ik weet, wat ik doen zal, opdat zij mij, wanneer ik uit mijn rentmeesterschap ontzet ben, in huis zullen nemen.

Hij kreeg een ingeving, waardoor andere mensen hem zouden helpen, nu zijn toekomst door zijn ontslag onzeker werd.

5 En hij ontbood de schuldenaars van zijn heer één voor één bij zich. Hij zei tot de eerste:

Waarom één voor één? Waarschijnlijk met het oog op de geheimhouding.

6 Hoeveel zijt gij mijn heer schuldig? Hij zeide: Honderd vaten olie. Hij zeide tot hem: Hier hebt gij uw schuldbekentenis, ga vlug zitten en schrijf vijftig.

Er was haast bij; er moest snel iets gebeuren en de schuldbekentenis werd gereduceerd met 100%.

7 Daarna zeide hij tot de tweede: En hoeveel zijt gij schuldig? Hij zeide: Honderd zakken tarwe. Hij zeide tot hem: Hier hebt gij uw schuldbekentenis, schrijf tachtig.

Die schuldbekentenis werd gereduceerd met 20%.

Sommige christenen hebben het er wat moeilijk mee, dat Jezus dit geknoei op financieel gebied aan zijn discipelen ten voorbeeld stelt.

Maar het was echter geen geknoei als we de achtergronden van de Joodse praktijken van het lenen belichten. De wet van Mozes verbood namelijk het nemen van rente op leningen. In Deut. 23:19 staat daarover:

Gij zult van uw broeder geen rente nemen noch van geld noch van levensmiddelen noch van iets, dat men tegen rente lenen kan.

Maar toch werd er op grote schaal rente gevraagd. Het rentebedrag werd dan niet zwart op wit op de schuldbekentenis gezet maar er werd één bedrag genoemd, die de schuld was inclusief de rente.

Uit allerlei gegevens is bekend, dat met name op een product als olie een rente werd berekend van 100 procent. Vandaar dat de rentmeester hem de helft kwijt schold.

En op tarwe bedroeg de rente 25 procent. Vandaar dat de tweede schuldenaar 20 procent van zijn schuld mocht afschrijven.

Wat de rentmeester dus deed was in feite niets ander dan dat hij de onwettige rente liet vallen en alleen de werkelijke schuld liet gelden.

8 En de heer prees de onrechtvaardige rentmeester, dat hij met overleg gehandeld had, want de kinderen dezer wereld gaan ten aanzien van hun geslacht met veel meer overleg te werk dan de kinderen des lichts.

Jezus prijst het ons dus aan, om met overleg of met wijsheid te handelen overeenkomstig de geboden van de Heere.

Laten we dus trouw zijn in geldzaken en met wijsheid handelen daarin, overeenkomstig de geboden van de Heer.

En dan zegt Jezus nog:

9 Maakt u vrienden met behulp van de onrechtvaardige Mammon, opdat, wanneer deze u ontvalt, men u opneemt in de eeuwige tenten.

Mammon komt van een vergriekst Aramees woord dat rijkdom of weelde betekent. Als Jezus het heeft over de "onrechtvaardige Mammon" dat bedoelt Hij daarmee dat aan veel aards bezit een smet van onrecht kan kleven, denk b.v. aan belastingontduiking.

Maar Jezus bedoelt hier ook dat aards bezit ook een hoger doel mag dienen, namelijk er vrienden mee maken. Maak vrienden door vrijgevigheid. Of, zoals Jezus het zegt in Mattheus 6:19/21 waar staat:

19 Verzamelt u geen schatten op aarde, waar mot en roest ze ontoonbaar maakt en waar dieven inbreken en stelen.

20 Maar verzamelt u schatten in de hemel, waar noch mot noch roest ze ontoonbaar

maakt en waar geen dieven inbreken of stelen.

21 Want, waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

De les hieruit is: laten we trouw zijn in geldzaken en laten we het geld ook zo gebruiken, dat wij daarmee schatten in de hemel verzamelen, want God heeft de blijmoedig geveer lief. Ontvangen is zalig, maar geven is zaliger, want Jezus heeft gezegd:

Het is zaliger te geven, dan te ontvangen.
(Hand. 20:35).

We gaan verder met Lucas 16:10 waar staat: *Wie in zeer weinig getrouw is, is ook in veel getrouw. En wie in zeer weinig onrechtvaardig is, is ook in veel onrechtvaardig.*

Het is daarom voor ons van belang trouw te zijn het kleine, want dan zijn we ook in veel getrouw. Het andere feit is ook waar: wie in zeer weinig onrechtvaardig is, is ook in veel onrechtvaardig.

En dan gaan we verder met vers 11:
Indien gij dus niet getrouw geweest zijt ten aanzien van de onrechtvaardige Mammon, wie zal u dan het ware goed toevertrouwen?

Ons wordt het ware goed – de hemelse schatten – toevertrouwd als we trouw zijn in aardse zaken.

12 En indien gij niet getrouw geweest zijt ten aanzien van het goed van een ander, wie zal u het onze geven?

Hebben we iets geleend, al zou het ook een boek zijn, dan dienen we daar zorg

voor te dragen, zodat de ander het weer ongeschonden terug krijgt. Zijn we trouw in het kleine, dan zijn we ook in veel getrouw, zei Jezus.

13 Geen slaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; gij kunt niet God dienen en Mammon.

De mens kan zijn liefde niet delen; het is ons hechten aan het ene en het andere wordt dan minder geacht. Jezus zei: waar onze schat is, daar zal ook ons hart zijn.¹

14 Dit alles hoorden de Farizeeën, die geldzuchtig waren, en zij hoonden Hem.

Ze hoonden Hem, ze spraken smalend tegen Hem en minachtend.

Maar Jezus is niet bevreesd voor ze en zegt hen de volle waarheid:

15 Hij zeide tot hen: Gij zijt het, die voor rechtvaardig wilt doorgaan voor de mensen, maar God kent uw harten. Want wat hoog is bij mensen, is een gruwel voor God.

16 De wet en de profeten gaan tot Johannes. Sinds die tijd wordt het evangelie gepredikt van het Koninkrijk Gods en ieder dringt zich erin.

Dit laatste is positief bedoeld in die zin, dat men zich beijvert, om daarin binnen te kunnen gaan.

17 Gemakkelijker zouden hemel en aarde vergaan, dan dat er van de wet een titel zou vallen.

¹ Lucas 12:34

Jezus bedoelt: Er breekt een andere tijd aan met de komst van Johannes de Doper, de tijd van genade breekt weldra aan en de bedeling van de wet wordt daarmee afgesloten.

Maar de genadetijd betekent niet een tijd van losbandigheid, zoals Judas in zijn brief schrijft dat er mensen binnen gesloten waren, die de genade Gods in losbandigheid veranderen (Judas 1:4).

Nee, met de genade tijd breekt geen tijd van wetteloosheid aan en daarvan spreekt dan ook het volgende vers in Lucas 16:

18 En ieder, die zijn vrouw wegzendt, en een andere trouwt, pleegt echtbreuk; en wie een vrouw, die door haar man weggezonden is, trouwt, pleegt echtbreuk.

Hierin stelt Jezus, dat het huwelijk in principe slechts eenmaal gesloten kan worden (tenzij de man of de vrouw sterft).

Wie trouwt met iemand die gescheiden is, pleegt echtbreuk, zegt Jezus. En wie het anders doet, overtreedt het Woord.

We herhalen nog eens de drie gebieden van trouw, waarover we gelezen hebben in Lucas 16 namelijk:

1. Trouw in geldzaken
2. Trouw in het kleine
3. Trouw in het huwelijk.

We gaan nu naar Zach. 4:10a waar staat: *Want wie veracht de dag der kleine dingen? Zij zullen zich verblijden, als zij het paslood zien in de hand van Zerubbabel.*

Het verlossingswerk gebeurt door kleine dingen heen die overdag plaatsvinden. Hier

wordt gesproken over "de dag der kleine dingen".

De kleine dingen zijn nodig om ons te vormen: De man of het kind loopt met vieze schoenen het schone huis binnen, of er breekt een kopje of een glas.

Wij zullen die dag der kleine dingen niet verachten maar wat zullen we dan doen?

10b Zij zullen zich verblijden als zij het paslood zien in de hand van Zerubbabel.

Tot slot de woorden van Jezus over de trouwe en verstandige slaaf in Mt. 24:45/47

Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf, die de heer over zijn dienstvolk gesteld heeft om hun op tijd hun voedsel te geven?

Zalig die slaaf, die zijn heer bij zijn komst zo bezig zal vinden.

Voorwaar, Ik zeg u, dat hij hem over al zijn bezit zal stellen.

Trouw zijn wordt rijkelijk beloond!